

MAGYARSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor 1.-	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — 3.-	Negyedévre — — — 3.00
Félévre — — — 6.-	Félévre — — — 6.-
Egész évre — — — 12.-	Egész évre — — — 14.-

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BENEDEK ELEK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV., Vámházkörut 8.

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

A magyarság ereje.

Budapest, június 2.

(L.) A központi statisztikai hivatal szétküldötte az 1900. évi népszámlálás eredményének első kötetét. Hadd vegyük át e könyvből mindenekelőtt az örvendős adatokat.

Hadd írjuk meg, hogy a magyar korona országainak összes polgári és katonai népességéből kerekszámban 9 millió vallotta magát magyar anyanyelvűnek, a nem magyarjauk közül is 1 és fél millió érti és beszél a magyar nyelvet, egyszóval tizenkilenc millió lakosságból 10.175,514 ember tud magyarul beszélni. Diadalmasan hirdethetjük hát, hogy a magyar anyaországban a magyar anyanyelvűek száma már meghaladta az abszolút többséget.

Azonban a diadalmas fényességet hosszú sötét sávok szelik keresztül. Ha csak az volna a hivatásunk, hogy örömet szerzzünk minden igaz, jó magyar léleknek, de szívesen hallgatnánk erről a dolgról! De hiába fordítjuk félre fejünket, hiába akarjuk eltakarni arcunkat, ama hosszú sötét sávok itt vannak szemünk előtt, keresztül, hosszában, át meg átfogják a mi diadalmas nemzeti büszkeségünket, a magyar faj erejét, méltóságát és hatalmát.

Mert hallgathatunk-e, mikor a statisztika számai felelmetesen mutatják, hogy az erdélyi megyékben (Beszterce-Naszód, Háromszék, Fogaras, Nagy-Küküllő és Torda-Aranyos) diadalmasan nyomult előre számban és erőben — az oláhság? A statisztika

nem érzeleg, nem is sir, de a rideg számok erősebben rázzák meg lelkünket minden frázisnál, minden könnyél.

Beszélhetnénk még a tótság terjedéséről is, de itt sokkal kisebb a veszedelem, mert amit a falukban veszünk, azt a nagy városok visszaszerzik nekünk. Szóval 19 millió ember közül mégis 10 millió beszél a magyar nyelvet és beszélne bizonyára sokkal több, ha ez a tíz millió ember mind valóban igaz jó magyar ember volna.

Súlyos vádat mondtunk ki, de nem vonunk vissza belőle semmit. Ha a magyar nemzet csakugyan az volna, aminek lennie kellene, hatalmára, erejére, kulturájára büszke és önérzetes nép, akkor legalább öt millióval többen beszélnek és értenek a nyelvét. De hiszen tudjuk, hogy nincs az a kis nemzetiségi töredék, ki oly megalkuvóan, oly gyámoltalanul viselkedik, mikor legszentebb, legigazabb, legjogosabb érdekeiről és érzelmeiről van szó. Nem beszélnek az intelligenciáról, melynek csakugyan ajánlatos az idegen nyelvek tanulása. Nem beszélnek arról, hogy az az ugynevezett intelligencia az ajánlatosból szükségest és nélkülözhetlent csinál s derűre-borura tanulja az idegen nyelveket, mielőtt a magáét tökéletesen tudná Magyarországon híres arról, hogy sehol a világon annyiféle idegen nyelvet — s oly hibásan — nem beszélnek, mint nálunk. Azt sem említjük, hogy az ötéves gyermek ma már három nyelven parliroz, a szülők nem kis büszkeségére, de felemlítjük, hogy még maga a magyar nép is bámulatosan gyorsan tanulja meg a közte élő nemze-

tiség nyelvét. Mondhatják, hogy ennek csak örvendős oka a magyar nép nagy értelmessége és könnyű felfogása, de mi szívünkben kívánjuk, hogy e tekintetben inkább nemzetiségeinké legyen a dicséret és dicsőség.

A legnagyobb bűn pedig magáé a fővárosé. Ez a hatalmas, óriás metropolisé, melyre csakugyan erején felül áldoz a magyar nép pénzt, szeretetet, érdeklődést. Melynek a magyarság szívének, lelkének kellene lenni. Melynek kötelessége lenne új meg új nemzeti érzésekkel, eszmékkel, gondolatokkal ellátni az egész országot. Nézzétek meg Párizst, van-e még egy olyan igazi francia városa Franciaországnak? Nem minden új nemzeti eszme, gondolat, hevülés ott terem meg. A francia vidék még nyugodt, mikormár Párizs torlaszokat és barrikádokat épít. Nézzétek meg Németországot az ő Berlinjével s rá meritek-e mondani, hogy Budapest azt a nemzeti hivatást teljesíti, amit az imént említett két világváros? Nem; mindnyájan tudjuk, hogy Budapest magyarsága milyen szintelen, milyen közömbös, hiszen itt virágozik, — vagyis jobban mondva — dühöng a francia és angol nevelőnök intézménye, itt vannak az öt nyelvet dadogó csodagyermek, itt alakult ki az új modern nyelv, mely teljesen független az irodalomtól, a népiestől, sőt még a magyar szellemtől is. És itt vannak az óriási magyar test mellett az apró kis sváb faluk, hová kirándulunk, ahol nyaralunk, ahol a szó szoros értelmében kitarjuk az egész német lakosságot, de ahol még egyetlen-egy férfi,

Prielle Kornélia.

— A Magyarság eredeti tárcája. —

Vasárnap a Nemzeti Színház ünnepelte Prielle Kornéliát. Ünnepelet délelőtt, midőn meghívott vendégek jelenlétében Szápáry Pál gróf átadta azt a mellszobrot, melylyel a hálás közönség még életében óhajtotta a nagy művésznőt meglepni és ünnepelte a „Nagymamá“-nak esti előadása alkalmával.

Az ünnepély első módja a megszokatlanabbak közé tartozik, ámde ez alkalommal egészen jogosult volt. Hadd essék jól a Prielle Kornélia szívének az a tudat, hogy hosszú művész-pályájának nagy fontosságát ez a korszak, ez a hanyatló korszak is megértette, s tudja méltányolni.

Prielle Kornélia a szobor-átadásnál nem volt jelen. A hódoló tiszteletnek megnyilatkozásait nem hallotta. Nem is szolgált ő arra rá, hogy az öröm és meghatottság ez izgalmának kitegyék. Elvégre a szoborleleplezések nem szoktak azok jelenlétében lefolyni, akiknek a szobor szól.

Igen jól tudjuk mi, hogy az ünnepeléseknek mai divatja már csaknem kórsággá vált, de meg tudjuk magyarázni, hogy miért szeretjük oly nagyon. A lázas, gyors, „élni-sietés“-nek kiegészítő része minden hivatalos és nem hivatalos jubileum. Tudunk olyan jubileumról is, melyet jó barátaink a hajánál fogva rántanak elő, hogy nevünket egy kissé forgalomba hozzák.

Prielle Kornélia ünneplése más, egészen más jelentőségű. En úgy hiszem, nekünk ünnep, valahányszor őt a színpadon látjuk. Ünnepelet a szívünknek és lelkünknek.

Ha megjelenik hófehér hajával, lelket átjáró tekintetével, ha ajkáról csörgedezik a beszédnek édes árja, ha mosolyog, ha fedd, ha elálmélkodik — avagy ha nem is szól semmit, csak megjelenik, a színpad mögött vele.

Milyen koldus a színpadhasogatók erőművi gyakorlata az ő kezének egyetlen legyintéséhez, szemének egy pajkos hunyorításához képest!

Láttunk az ő szerepében mást, aki szintén fehérpárkát tett a fejére, szintén mosolygott, szintén akart kedves, sőt tulságosan kedves lenni — és a szívünk fázott a lattára. Hol maradt a báj és természetesség, hol maradt a kedély melege — hol maradt a művészet? Prielle Kornéliát csak egyet ismerünk, s azokat, akik őt akarják utánozni — szánóan megmosolyogjuk. És akaratlanul is eszünkbe jut, hogy Prielle Kornélia mint tizenöt éves leányka igen sokféle szerepet játszott, énekelt is, nem volt módjában sem egyéniségében, hogy válogasson; nem mérlegelte a szerepek hatását — csak játszott, szível-lelkekkel játszott tizenöt éves korától maig, s játszik ma is hetvenhat éves korában. Negyvennégy évvel ezelőtt került a Nemzeti Színházhoz, s tengernyi idő alatt — mert tengernyi idő ez a művésznők életében — nem ment ki a divatból.

A divat... ez a rettenetes szó emeli fel és öli meg a művésznöket. Azokat is, akik a tor-

kuknak és táncuknak, s azokat is, akik drámai hevőknek és érzelmeiknek köszönik legnagyobb sikereiket. A divat nem tudta Prielle Kornéliát háttérbe szorítani. Csodálatosan nagy adománya az istennek a kedély, ifjúvá teszi az aggot, meghazudtolja a fehér haját, s példázza a művésznök örök ifjúságát. De ahhoz, hogy a kedély ilyen mindenhatóvá legyen: a lélek tökéletes összhangjára van szükség. Romboló szenvedély, csalódás, testi szenvedés, kudarc, mind hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a kedély elveszti erejét, üdeségét. Prielle Kornélia az életben is az, aki a színpadon: egyszerű és nemes, jó és bájos; testileg nem szenvedett sokat, kudarcra pedig nem volt soha. A művészet fölkenje volt mindig; a fiatal kor szépsége és bája nála észrevétlenül ment át az érett kornak ezer apró vonással jellemezni tudó erejébe, s az aggkort csak a fehér haj jelképezte — az aggkornak gyöngesége nélkül. Istennek nagy adománya az ilyen művészet, a szerencsés balandó megéri azt, hogy már életében eszmévé válják kortársai szemében. Nem kell majdan halála után támadnia egy fölfedezőnek, aki érdeme szerint arra a polcra helyezi a nagyok partheonában, amely őt megilleti.

Mióta Prielle Kornélia játszik, immár a harmadik nemzedék nő fel. Az első látta őt a „Tiszaháti kis liba“ szerepében, a második megbámulta „Cora“-ját (A 47. cikk-ben), s a harmadika Paileron Reville hercegnőjét és Csiky Nagymamáját látja benne megtestestítve. A kis leányka, aki Debrecenben és Kolojzvárt elbűvölte a reform-

asszony, sőt gyermek sem tanult meg magyarul értünk egy szót sem, még annyit sem, hogy „köszönöm“ vagy „jó napot kívánok.“

De minek is, hiszen „mi boldog pestiek“ beszélünk mindenféleképpen, svábul százul, franciául, angolul, olaszul, sőt magyarul is, ha éppen muszáj. A budakeszi sváb önértetesebben hordhatja fejét, mint a budapesti polgár, mert a kettőjük nemzeti mérközésében a budakeszi sváb volt az erősebb.

Szívemből kívánom, bár mind igaz volna a sok hazug mese, mit ellenségeink hieszelnek barbar, vad sovinizmusunkról. De hiszen ez csak ugys szóbeszéd, melynek, hogy mennyire nincs alapja, azt épen ellenségeink tudják legjobban. Bár volna hát legalább az a tíz millió magyarul beszélő ember igaz magyar. Akkor a jövő népszámlálás eredményén aztán igaz szívvel és tisztá lélekkel örvendezhetnénk mindnyájan.

Béke Délafrikában.

Budapest, június 2.

A világtörténelem nagyjelentőségű dátuma lett 1902. június elseje.

Amit az emberi társadalom már évek óta repesve várt; amit egyképp követelt az ember szeretet, a jog, — a világ gazdasági s egyéb érdekeinek összessége, az végre megtörtént: az angol-bur békekötés okmányát aláírták.

A háboru borzalmai, vérpatakok, felégetett farmok füstölő romjai, a koncentrációs táborok nagy nyomorusága, a dum-dum lövegek fekete, gyilkos esője után egy fehér lap, amelynek közömbösen sorakozó fekete belüsoraiiban egy szabadságra szomjas derék, vallásos, bátor, csodált nép összes alkotása, összes ábrándja, vágyódása van eltemetve. S a romokon a világíró angol nemzet épületének óriás oszlópa épült, amely immár újabb évszázadokra megerősíté pennzel, pénzért vérpatakok mentén terjedő birodalmát. Egy nemzet eltűnt a világ szinpadáról, a legendás hősök e nemzete néprajzi fogalomná zsugorodik s Angliának egy gyarmattal többje van.

Kincset termő gyarmat, s e mellett az Indiát járó angol kalmár-hajók természetből szabott utközépi pihenője végre angol kézben van.

A minden rokonszenvre érdemes derék nemzet tragikuma, hogy földrajzi fekvése, gazdasági előnye abba a kényszerhelyzetbe sodorták, amelyben Anglia itt összetörölődő hatalmas érdekei között össze kellett roppannia.

Ez megtörtént. Az új kor legvéresebb leg-

idők kardos, darutollas kalpagu ifjúságát, aki lángra lobbantotta Petőfi szívét — a korán hervasztó „forró deszkák“-on lön „nagyamám“-vá. És e hosszú idő alatt a divat kórsága félve tért ki az ő utjából; a fel-feltünő ünnepek csupa halavány csillagocskák voltak: jöttek, hogy eljátszassák kis játékaikat, — s aztán eltűntek nyomtalanul.

S midőn erre gondolunk, akaratlanul is szomorúság száll meg. A sűrű művésznő-termelésnek e sippal és dobszóval működő korszakában: ismerünk-e csak egyet is, aki átvehetné tőle majdan az örökséget? . . . Nem, olyant mi nem ismerünk . . . Talán ott játszik valamely vidéki szinpadon, nem válogatja a szerepeket, ha kell énekel is — de szívében vagyon melegség, lelkeben titkon lobog az isteni szikra.

Mert az igazi nagy művésznőnek át kell mennie az iskolán, melyet valahol, messze egy-egy vándor-truppcoska ügyefogyott szinpadán kezdünk meg — s a Nemzeti Színházban végeznünk.

Prielle Kornéliát nem dicsérnünk kell, hanem látnunk. Hadd válják mindczen fellépése ünneppé azokra nézve, akiknek a színház nem tarka cirkusz, hanem a szép kultuszának szent csarnoka.

Gamma.

csodásabb háboruját küzdötte meg ezért Anglia töméntelen emberáldozatot hozva érte. A legcsodásabb háborút, mert e bibliás pásztor-nemzet őseje megcsufolta a rémesen tökéletes gyilkoló szerszámokkal dolgozó modern hadviselést, s a lidit-bombák gyilkos ködében lejárították a honszeretet, a halálmegevetés, a szabadság szomjának gyönyörű hősköteményét.

A rémesen szép háborúnak immár vége. Örömmel üdvözlő ezt az egész világ, s belé fog törődni a derék bur nemzet is, mely ereje fogytán, megtizedelve joggal áhíthatja a béke nyugodalmát. Am Anglia kötelessége, hogy a vitéz ellenségéből derék barátjaivá tegye e népet.

S hiszszük, jól esik hinnünk, hogy így lesz. A nagy eseményekről következő távirataink szólnak:

London, június 1. A Reutter ügynökség közli Kitchener lordnak tegnapi keleti táviratát:

»A jegyzőkönyvet, mely a burok megadásának feltételeit tartalmazza, tegnap este 5 óra 30 perckor a burok összes megbízottai, Milner kormányzó és én aláírtuk.«

London, jun. 1. A békekötés közzétételét a lakosság legnagyobb lelkesedéssel fogadta. A Mansion-House előtt fehér plakátot ragasztottak fel, melyen vörös betűkkel e szavak állanak: „A béke proklamálva van.“ A lordmayer megjelent az erkélyen és beszédet intézett a tömeghez. A békeföltételeket még nem ismerik ugyan, de valószínű, hogy a burok teljes függetlenségükről lemondtak, s viszont abból, hogy az összes bur parancsnokok aláírták az okmányt, azt következtethetjük, hogy a föltételek nem megalázóak, mert ily esetben — ismerve temperamentumukat — tovább folytatták volna a háborút.

London, jun. 2. A reggeli lapok meglepéssel fogadják a békekötés híreit és úgy a buroknak, mint az angol katonáknak elismeréssel adóznak. A Standard azt mondja, hogy a bur a legvittebb ellenség, amelylyel a bajt és a gyarmati csapatok valaha szembeszállottak. A Morning Post a sors szerencsés elintézését látja abban, hogy a királyt olyan időben koronázzák meg, a mikor a birodalom erősebb lesz, mint valaha. A Daily News azt mondja, hogy most még a háborúnál is nagyobb feladatot kell megoldani, t. i. egyetértést és jólétet kell hozni a felforgatott országba, és meg kell mutatni a buroknak, hogy Anglia a békében épp úgy ki tud tűnni, mint a háboruban. A Daily Telegraph azt mondja, hogy az a veszedelem, a melyben Anglia forgott s a melyet most legyőzött, halálos volt.

London, jun. 2. A békekötés híreire egész este óriási néptömeg hullámzott az utcákon hazafias dalokat énekelve. Az összes templomokban szóltak a harangok. A városban általános a lelkesedés. Egész London lázban van.

Pretória, május 31. Itt hirdetményt tettek közzé, mely szerint a transvali bondok kamatfizetését, mely a háboru tartama alatt szünetelt, június 1-én ismét megkezdik.

Páris, jun. 2. A Matin azt írja a békekötésről: Európa, a melynek lelkiismerete iszonyu teherrel szabadul meg, ismét megkönnyebülve lélezkedik. A burokat nem lehet majd a megalázott, megszűnt népek közé számítani, mert pártalan helyet vívtak ki maguknak a hősök történetében.

Budapest, június 2.

A székely kormánybiztos. Sándor János, a székely kormánybiztos a törvényhozás által a székely akció részére már ez évre megszavazott tétel felhasználása érdekében e hó 1-én megkezdte működését. Legközelebb, — mint Marosvásárhelyről jelentik — megérkeznek a kormánybiztosság hivatalnokai is.

Abból az alkalomból, hogy a kormánybiztos megkezdte a működését, Györffy Gyula orsz. képviselő a következő táviratot intézte hozzá:

Mélt. Sándor János kormánybiztos

Marosvásárhely.

A kormánybiztosság működésének kezdetén azon reményben üdvözöllek, hogy működéssel mindig egyetérthetek és azt támogathatom; feljogosít erre az, hogy a székely akcióhoz azonnal csatlakoztál és annak lelkes híve voltál. Ezen reményben erőt, hazafias kitartást és Isten áldását kérem működésedre. Györffy Gyula.

Bosnyákok a delegációban. A Budapesten időző bosnyák küldöttség tagjai a delegáció mai ülésére is nagy csoportban jöttek el. Ezuttal is várták az alkalmat, hogy Kállay Béni közös pénzügyminiszter ellen tüntessenek, miként szombaton megtették. Erre azonban nem kerülhetett a sor, mert a delegáció ma minden további vita nélkül elintézte a bosnyák költségvetést és Kállay Béni miniszter nem szólalt fel. A közös pénzügyminiszter, mint értesülünk, egyenesen Bécsből, illetve a pályaudvarról jött a delegációba. Azt hitte ugyanis, hogy a bosnyák vitának ma is folytatása lesz. Sürgős dolgai szombaton Bécsbe szólították, mint beszélük, halaszthatatlan dolgokat hagyott ott miniszteriumában. Ennek következtében még ma visszautazik Bécsbe.

Szerb tanítók és az állami korpótlék. Érdekes eset történt Ó-Becsen az ottani szerb tanítók körében. Ezek az urak ugyanis felsőbb utasításra nem vették fel két éven át a törvényes ötödéves korpótléket. Többszörös sürgetésre felterjesztéssel éltek a minisztériumhoz, melyben kijelentik, hogy csak az esetben veszik igénybe az államsegélyt, ha ez semmi jogot sem biztosít az államnak az ő felekezeti szerb iskolájuk vezetésében. Erre a miniszter a szerb tanítók részére kiutalt korpótléket visszavonta. És a szerb község a saját pénztárából inkább adja a korpótléket, semhogy a magyar állam beavatkozzék az ő népiskolájuk vezetésében. Ugyan mit gondolnak a szerb tanítók a magyar államról és hogyan gondolják magukat beleilleszteni az egységes magyar államba?

„Szenzáció terv“ címen azt újságotha a P. N. tegnapi száma, hogy Lukács László pénzügyminiszter a közös államadósságok évi 60.621.000 koronányi magyar járulékat tőkésíti, Ausztriának visszafizeti, hogy így Magyarország Ausztriától pénzügyi tekintetben teljesen függetlenítse.

Mint teljesen megbízható, illetékes forrásból értesülünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak. Alapja e hírek az, hogy a konverzió képviselőházi tárgyalásának folyamán Barta Ödön képviselő sürgetésére Lukács László pénzügyminiszter kijelentette, hogy a kormány maga is óhajta az ország anyagi érdekeinek szempontjából ezt a tőkésítést, de csak akkor, ha arra kedvezőbb viszonyok lesznek és akkor is nem egyoldalulag, hanem az osztrák kormány egyetértésével.

Erre eddig még alkalom sem kínálkozott, és a tárgyalások még meg sem indultak.

A magyar delegáció teljes ülése.

— A Magyaridő tudósítójától. —

Budapest, június 2.

A magyar delegáció ma Andrássy Gyula gróf elnöklété alatt teljes ülést tartott, amelyen a közös kormányt: Kállay Béni, Krieghammer báró, Spaun Árnin báró, Jekelfalussy Lajos, a magyar kormányt Széll Kálmán, Fejérváry Géza és Lukács László miniszterek képviselték.

A napirend előtt az elnök előbb is feltette a kérdést, elfogadják-e a delegáció Bosznia és Hercegovina megszállási költségeit? A delegáció e költségeket megszavazta és Kállay Béni közös pénzügyminiszternek elismerését fejezte ki azzal, hogy a részleteket vita nélkül elfogadták.

Csak ezután került sorra a hadügyi költségvetés, melyet Münnich Aurél előadó ajánlott elfogadásra.

ZICHY János gróf szólalt fel ezután azzal, hogy a költségvetést vagy bizalom, vagy szakértelem szempontjából kell megbírálni. Mintán szakértelemmel nem rendelkezik, a bizalom szempontjából bírált. Bizalomra pedig nincs oka, mert a hadügyi terheket egyre fokozzák. Nem érti, miért van erre szükség és nem tudja meddig tartanak a teheremelkedések? A nemzet és a hadsereg közti harmonia érdekében tiltakozik a hadügyi terhek emelése ellen, annál is inkább, mert a külügyminiszter szerint a béke előreláthatólag messze időkre biztosítja van.

BOLGÁR Ferenc feltétlenül megszavazza a rendes hadügyi költségeket, miután azt akája, hogy hadseregünk mindig harcra képes legyen. Elismeréssel is van a hadsereg iránt, amelynek szervezése igen jó.

RAKÓVSZKY István: Nemzeti színű zászló. BOLGÁR Ferenc: Nem szabad a hadsereg ellen egyre panaszkodnunk, mert a sok panasz és vád a legerősebb hadsereget is gyöngíti a külső benyomások miatt. Elismeri, hogy a terhek nagyok, de éppen a nép miatt szavazza meg azokat, nehogy esetleges háboru idején a hadsereg gyengesége miatt szenvedjen a nép. Éppen ellenkező tehát az okoskodása Zichy Jánossal szemben. Van azonban több kéréme a hadügyi kormányzathoz.

BUTOROK

egy készpénzért, mint részletfizetésre legegyszerűbbül a legfinomabb kivitelű legújlanysabbak kaphatók

Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél.

E lapra hivatkozók tíz százalék engedményben részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körut 8. sz.

(Andrássy-ut közelében).

oo Nagy képes árjegyzék ingyen. oo

Igy első sorban a katonai büntetőjog reformját sürgeti, amely reformtól jótékony hatást vár a polgári intelligencia részére. Kéri továbbá a hadügyi kormányzatot arra, hogy a katonai becsület dolgában változtassa meg álláspontját, mert az nagy hatással volna az egész társadalomra, ha külön katonai becsületet nem hangoztatnának. Általában óhajtáná, ha a kormányzat a saját iniciatívájából megkönnyítené a katonai szolgálatot és a katonák helyzetét. Ami már most az új ügyek kérdését illeti, erre nézve teljesen a hadügyi kormányzatra hárul a felelősség. Kéri, hogy lehetőleg olcsón szerezzenek be az új ügyeket. Az ujoncmelésről tudja ugyan, hogy a törvényhozás elé tartozik a kérdés, de kéri, hogy bárminő módon szaporítsák is a hadsereg létszámát, azt egyenesen nevezik meg: ujoncmelésnek. A hadügyi költségeket megszá- vazza.

WILCZEK Frigyes gróf a létszám felemelését ellenzi. Szükségesnek tartaná a katonai szolgálati időnek kétévire való leszállítását. A katonai igazság- szolgálatát reformját követeli. A hadügyi kormány- nak figyelmébe ajánlja azt, hogy a hadi szükségletek beszerzésénél a magyar iparra tekintettel legyen. Kivánatosnak tartaná, ha a katonai kormányzat a párbajjal szemben elfoglalt álláspontját körvonal- lazná, mert enélkül a társadalom rétegeiben a pár- bajmánia ellen irányuló mozgalom hajótörést szenved a hadügyi költségvetést nem fogadja el.

HIERONYMI Károly a költségvetést elfogadja. Szükségesnek tartja a legénység étkezésének a ja- vitását. Jobban szeretne volna, ha az új ügyek helyett inkább újabb vasuti síneket raktak volna le. De az új ügyek ellen sincs kifogása, először azért, mert a magyar fémipar előnyére válik az új ügyek készítése; másodsor pedig azért, mert az ország- nak is, a hadseregnek is nagy érdeke, hogy a ka- tonaság minden tekintetben harcra képes legyen. Az az óhaja, hogy az ügyek hordképessége nagyobb legyen, mint a gyalogsági fegyvereké Zichy okoskodá- sát garasos gazdálkodásnak tartja, ami katonai téren káros következtésekkel járhat. Ami a létszámfelemelést illeti, az erre vonatkozó intézkedés két forum elé tartozik: a költségek megszavazása a delegációhoz, magának a létszámfelemelésnek kérdése a törvény- hozáshoz. A sorrendet az egyiknek meg kell ke- zdenie, kezdje tehát a delegáció, amelynek határo- zata amúgy sem prejudikál a törvényhozásnak. Hieronymi beszéde után az elnök az ülést fel- függesztette. Szünet után.

OKOLICSÁNYI László elvileg ellenzi azt, hogy a hadsereg közös legyen. A költségek emelése ellen tiltakozik, mert a nemzetnek sok egyéb, fontos szük- séglete van, amelyek mind fedezetre várnak és a melyekre az országnak nincs pénze. Elismeri azt is, hogy a hadsereg erjének fokozása a nemzet ér- deke, még gazdasági szempontból is, mert gazda- sági helyzetét is védi. De legyen aztán az a had- sereg hazafias. Apoltások benne a nemzeti szellem és lelkesedés. Ezt azonban a hadsereg mai szerve- zete mellett hasztalan kívánja és ezért a költség- vetést nem is fogadja el.

OKOLICSÁNYI nem fogadja el a költségvetést és határozati javaslatot nyújt be aziránt, hogy míg az országgyűlés a hadilétszámot fel nem emeli, addig az új ügyekre s a hadilétszámfelemelésre sem szavazza meg a delegáció a költségeket.

MÜNNICH Aurél előadja arra kéri Okolicsányit, hogy javaslatát a póthitelnél terjessze elő.

SZELL Kálmán miniszterelnök csatlakozik Münnich kéréséhez s aztán a póthitel és a létszámfelemelést együttesen lehet tárgyalni.

OKOLICSÁNYI eleget tesz a kérésnek.

ERNUSZT Kelemen szerint a hadseregnek, a mi véreinknek meg kell szavaznunk a költségeket, mert nem szabad szükkebbüeknek lennünk akkor, amidőn államunknak, hadseregünknek harcra készülnünk, il- letve annak emeléséről van szó. Nemzeti állam hon- védelem nélkül nem lehetséges. Kartago is azért pusztult el, mert hadseregével nem törődött.

TISZA István gróf: Elsőbb is kijelenti, hogy nem érti azt a közjogi háborút, amely pro és kontra folyik az új létszám szaporítása tárgyában. Hiszen ennek semmi értelme, miután a delegáció mindig a következő évre állapítja meg a hadsereg költsé- geit, holott sajnos, már harmad éve a képviselő- ház évről-évre állapítja meg az ujonclétszámot és így tökéletesen mindegy, hogy a delegáció több kevesebb létszámot állapít-e meg. Mert ha 3 év óta nem volt sérelem az ujoncok megállapítása, ugy nem sérelem most a nagyobb létszám megállapítása sem. Mert nem is prejudikál a képviselőház hatá- rozatának. Örömmel üdvözi a hadügyi kormányzatot, hogy végre megvette az első lépést véderőnk foko- zására és fejlesztésére.

A nagyhatalmi állás fenntartását szükségesnek tartja, mert annak összes érdekei megegyeznek a magyar nemzet érdekeivel, politikájával és céljaival. Helyesli, hogy ez a monarchia a nagyhatalmi áll- lás minden attribútumával fel legyen ruházva El- ismeri, hogy jobb volna, ha külön magyar hadsere- günk volna, de amíg ilyet fel nem állíthatunk, a

a közöshadseregben saját véreinkről kell gondos- kodnunk és saját biztonságunk érdekeit kell meg- védnünk.

A költségvetést örömmel megszavazza. ELNÖK a vitát bezárja.

HOLLÓ. HÓDOSSY és RAKOVSKY István a vita elhalasztását kérik.

ELNÖK szavazás alá bocsátja a kérdést, mire a többség a vita folytatása mellett nyilatkozik.

JEKELFALUSSY Lajos altábornagy a hadügyi kor- mány nevében kijelenti, hogy Hieronymi és Tisza István gróf felszólalásai után, amelyek Zichynek és Wilczeknek megadták a választ, a hadügyi miniszter- nek nincs mit kijelentenie.

A költségvetést általánosságban elfogadták. A rész- letes vitánál Fejérváry és Jekelfalussy felvilágosításai után elnök a vita folytatását hol- napra tűzte ki.

A nap politikája.

Budapest, június 2.

A kiegyezés ügyéről semmi biztos hír sem hall- szik. Tapogatózások, találgatások sűrűn váltogatják egymást, de mint megdönthetetlen tényről, csak ar- ró számolhatunk be, hogy Körber dr. osztrák miniszterelnök megy. Körber bukása azonban kevés habért juttat nekünk. A kiegyezés meg lesz mindenképen és ennek dacára is, mint a hogy ezt egy ismeretes csengésű vers mondja «Meg- halt a cár» cím alatt:

«A hír a föld kergét áthatja,
Hol ölmöt fejt a cárok rabja.
«Sorsunkon — szól a rab — nem másit,
Egyik cár megy és jó a másik.»

Bárhogyan változzanak a kormányok Ausztriában és Magyarországon, az a mi sorsunkon nem más- sít. A kiegyezést mindenképen megkötik, mert sa- játos betegsége minden kormányra jutott emberünk- nek az, hogy magas állásának elfoglalása pillana- tól hajlandó arra, hogy fölládozza a nemzet érde- keit. Mert ne feledjük, hogy alkotmányos államban két uralkodó van: a korona és a nemzet. Egyik sem nagyobb, mint a másik; egyik sem alábbvaló; egyen- rangu, szövetséges felek, akiknek egyforma rész jut a lojalitásból. Sajnos, mivel a nemzet nem osztogat rendjeleket és címeket, kormányaink előtt kevesebb vagy éppen semmi tekintélye sincs.

Ez az oka, amiért nem örvendhetünk annak, hogy Körber dr. megbukik. Sőt félünk, hogy utódjá- val szemben még kevesebb eredményt érhetünk el a kiegyezés megkötésekor.

Az Alldeutscher Verband ma már Bécs- ből is jelentkezik és természetesen szintén ellenünk dolgozik. Bécsben ugyanis a «Vereinigung deu- tscher Hochschüler aus den Ländern der ungarischen Krone» nevű diák-szövet- ség a nagymeték közreműködése után Lenau emlékművet rendezett. Ez az ünnepély abból az al- kalomból rendeződött, hogy a költő szülőfaluja em- léket állít nagynevű fiának. Ez emlék leleplezési jog- gát az Alldeutscher Verband magának kö- veteli azon a címen, hogy Lenau német költő volt.

Hazugság! Lenau sohasem volt német költő. Lenau ezeltől száz évvel Csátadon, Toron- tál megyében, tehát Magyarországon született. Költészetének alapvonása az a sajátos magyar pusztai búbjá, mely valamennyi versén végigömlik. Jel- lemének mértéke az a lángoló szeretet, melylyel minden magyar iránt viseltetik s aminek lépten- nyomon megnyilatkozást ad. Csak sajnálatra méltó. véletlen az, hogy verseit németül írta, de en- nek dacára is éppen oly kevéssé német költő, mint ahogy a franciák se nevezhetik francia költő- nek Heinét, bárha állandóan Párisban élt, sőt számtalan francia verset is írt. Azt az ünnepséget, melylyel majd Lenau emléket leleplezik, más- szóval Lenaut magát a történelmi tényekkel szemben a nagymeték nem sajátíthatják ki a maguk részére. Annál a leleplezésnél ott kell lennie a magyar társadalomnak, de a Lenauhoz hasonló németeknek is, azaz az 1848—49-iki német honvé- ditztek szellemi örököseinek, mert az az ünnepség, amit az alldeutschok rendeznének Lenau emlé- kére, egyenes megsértése volna Lenau emléké- nek.

Im az új tér, ahol nem a kormány, hanem az iro- dalmi társaságok, közművelődési egyesületek és egész társadalom munkásságára van szükségünk a nem- zetiségi tulkapásokkal szemben. Hisszük, hogy en- nek megnyilatkozása, erősebb parancsoló hatása eredményesebb lesz.

A magyar államiság tengeri kigyója — a köz- igazgatás egyszerűsítése újra napirendre került. A belügyminisztériumban már napok óta ta- nácskoznak a közigazgatási ügyvitel egyszerűsítésé- ről. A tanácskozáson Gulner Gyula és Széll Ignác államtitkárok, továbbá a törvényalkotó (ko- difikáló) bizottság tagjai, a főispánok közül pedig Sándor János és Lukács György vettek részt. A szaktanácskozás fóladata a közigazgatási eljárás egyszerűsítése és egységesítése szempontjából azok- nak az általános és állandó jellegű szabályrende- teknek átvizsgálása, melyek a vármegyeyi, városi és községi közegek közreműködésére vonatkoznak. Eze- ket most megfelelően módosítják és azian gyűjte- ménybe foglalva kiadják Megvitatják továbbá azo- kat a gyakorlati intézkedéseket, melyekkel az ügy- vitelt az egész országban s a szóbeliség és közvet- lenség érvényesülésével szabályozni akarják.

E tanácskozás alapján a belügyminisztérium tör- vényalkotó osztálya haladéktalanul kidolgozza azo- kat az egyszerűsítő belügyminiszteri rendeleteket, a melyek életbeléptetésére az 1901. évi XX. t. c. ál- tal a belügyminiszter felhatalmazást nyert. Ezeket a törvénytörő belügyminiszteri rendeleteket valószí- nűleg már 1902. évi szeptember elején életbe fog- ják léptetni.

A felvidéki kirándulási kongresszus véget ért. Három napig tartott ez a nagyarányu ta- nácskozás, három napra öltött virág és zászlószít Miskolc városa, három napig tartott, míg meg- állapíthaták a bajt és keresték a gyógyszereket. Kér- dés, hogy megtalálták-e? Mindenesetre így is mélt- anylást érdemel Buday Barna szerkesztőnek a székegy kongresszus irodai igazgatójának javaslata, mely tisztán praktikus elvekre helyezkedve vette bírálás alá a kivándorlás kérdését.

Három javaslat emelkedik ki a kongresszus hatá- rozataiból. Az egyiket Nagy László szatmárme- gyeyi alispán szövegezte a következő formában: A kivándorlás ügyére vonatkozólag nagy horderejűnek és főfontosságúnak tartja a kongresszus a közigaz- gatás rendezését és a rendezésnél a főlzolgabírói hi- vatalt úgy óhajtja berendezni, hogy az alsóbb nép- osztály a főlzolgabíróban az eddiginél sokkal hatá- tosabb támogatót és védőt találjon.

A másikat Baross János dr. juttatta diadalra azzal, hogy a kongresszus kimondta, hogy a mai örököségi jogot a kis- és középbirtokra nézve vesze- delmesnek tartja s azért annak revízióját sürgeti.

Élénk vita forrása lett Buday Barnának a ki- vándorlók védelme, irányítása és korlátozása végett beadott javaslata, amely kivándorlásunknak elhanya- golt ügyét a modern színvonalra akarja emelni s kellő oltalmat biztosít a távolba szakadt véreinknek. Javaslatait az értekezlet helyeselte s kibővítésükre néhány módosítást fogadott el.

Ezek a kongresszus jobb határozatai. Ez az ered- mény és a többi — a tegnap tartott záróülés, a diszebed, a tósztok — csupa külsőség. De e három határozat komoly, számottevő dolog közéletünkben. A kérdés csak az, hogy ki fogja azokat végrehajtani?

Politikailag közgazdasági jelentőségű dolog az az állami méhészeti intézet, melyet Darányi Ignác földművelésügyi miniszter tegnap nyitott meg Gödöllőn. Politikai jelentősége onnan ered, hogy Magyar- ország ma azon a ponton áll, amelyen minden új és nemzeti jellegű közgazdasági intézmény a ma- gyar államiság kiépítését mozdítja elő. Ez pedig politikai cél, de olyan cél, amelyet — mivel a nem- zetiségek is hasonló eszközökkel dolgoznak — köz- gazdasági uton kell előmozdítani. Ez a magyarázata annak, hogy a politika örve alatt közgazdasági tu- dósítást tárok elő.

Különvont vitte a vendégeket tegnap Gödöllőre. Ambrózy Béla báró üdvözölte a minisztert, ki lelkes beszéddel nyitotta meg az új intézményt, mondván többek között a következőket:

— Felette örvendek, hogy oly nagy számban lát- om itt képviselve az igen tisztelt tanító i osz- tályt, mert azt tartom, hogy az én működés- emben nekem a lelkes urak, felekezeti különbség nél- kül és a tanító urak legközvetlenebb munkatársaim kell, hogy legyenek. Nekik van a néppel legközvetlenebb összeköttetésük, ezt pe- dig nemesebben nem használhatják föl, mint ha azon népnek boldogítására, jólétének előmozdítására tö- rekcszenek.

Ehez nem kell magyarázat. Fölösleges lenne az is, hogy részletesen írjam le az új telepet, mert a szakszerű magyarázat csak a szakembereket érde- kelné. Ellenben volna egy óhajtásom — vajha pél- dát vennénk a kaptárok méheinek munkásságáról és egyetértéséről. Tanúságom szintén egy az új intézményből:

— Öntudatos közgazdasági működés — ez jövő- ből... egyedül helyes jelzavau!

—dos.

BUTOR

Képes butoralbum 50 filleres postabélyeg

jóbb és olcsóbb, mint bárhol ép úgy készpénz ért, mint részletfizetésre,

kapható: **GONDA S.** utorraktá- rában.

beküldése mellett kapható. A ki ezen lapra hivatkozik, 5% árengedményben részesül.

== BUDAPEST, ==

csakis VII. kerület István-tér 7. s. a

TÁVIRATOK.

Martinique pusztulása.

A sziget lakossága az éjszakai részeken már hozzálatott foglalatosságaihoz, de Fort de Franceban a nyugtalanság általános, s az elpusztult város közelében még minden elhagyott, s mert a Pelée még mindig működik, csak a legmerészebbek mernek tartózkodni. A lávafolyam által bekerítettek elpusztultak. Világ-szerre folyik a segítségnyújtás mozgalma.

Távirataink ezek:

Fort de France, június 1. A Pelée még mindig háborog s a láva tartósan árad elé a kráterből egész tüzes folyamként a tengerbe ömölve. Előreláthatólag a Point a Pietre kikötő használhatatlanná válik, mert a láva kitölti az öböl medrét, s a víz az öbölben csekély mélységű lesz.

Athén, jun. 1. A Király 2000 frankot adományozott a martiniquei katasztrófa áldozatai részére.

Románia cáfol.

Bukarest, június 2. A hivatalos lap a következő kom-münikét közli: Néhány külföldi lap a leghelytelenebb híreket tejesíti Romániáról, különösen Bernard Lazare ut-jával kapcsolatban. Azt állítják, hogy a köztisztviselők antisémita felhívást terjesztettek a diákok között és anti-sémita gyűléseken elnökölték. Azt állítják továbbá, hogy mialatt Lazare Bukarestben járt, zsidók boltjait kirabol-ták. Mindezek a híresztelések valótlanok. Ilyen dolgok so-hasem fordultak elő. Soha semmiféle nemzetiségi vagy felekezeti idegent nem zaklattak.

Francia radikálisok.

Páris, jun. 2. A radikális lapok azt mondják, hogy Bourgeois-nak a kamara elnökévé való meg-választásával a kamara többsége Loubet-nak vi-lágosan értésére akarta adni, hogy az új miniszter-terium tagjait a radikális és a szocialista-radi-kális pártcsoportokból kell vennie. A nacionalista és a konzervatív lapok szerint Bourgeois meg-választása a radikális és az antiklerikalizmus diadala. A radikálisok Loubet-nak békére intő dunkerquei beszédére ellenmanifesztációval vá-laszoltak.

Spanyol munkások sztrájkja.

Badajoz, jun. 1. Sztrájkoló vasuti alkalmazottak megtámadták a csendőrséget, mert három tarsukat letar-tóztatta. Verekedésre került a dolog, amelyben mindkét oldalról löttek. Két paraszt és egy csendőr megsebesült. A csendőség 36 embert letartóztatott.

Barcelona, jun. 2. A várost világító villamossági telep munkásainak nagy része sztrájkol.

Délamerikai harcok.

New-York, jun. 1. Willemstadból jelenti egy távirat, hogy a kormány csapatai május 28-án ismét megszállták Carupanót, a melyet a lázadók május 6-án elhagytak. Hír szerint Matos 6500 lázadóval Carracas felé tart, a honnan még két heti járásnyira van.

VIDÉK.

A Petőfi-társaság Brassóban.

— A Magyarország tudósítójától —

Budapest, május 2.

Mint a lapokban már előre jelezve volt, a Petőfi-társaság tagjai vasárnap d. e. megtartották Bras-sóban felolvasó ülést, melynek irodalmi és tár-sadalmi jelentősége egyaránt nagy. A vendégek fo-gadására a brassaiak már előre nagy előkészülete-ket tettek; a fogadás rendezését maga a vármegye lelkes főispánja, Lázár István gr. vette a kezébe, akinek felhívására csakhamar megalakult a rendező-bizottság, melynek tagjai közt a brassai magyarság előkelőségein kívül ott voltak Jekel Frigyes dr. alispán, Himesch Ferenc polgármester, Schnell Károly kir. közjegyző, dr. Ádám Károly ügyvéd és Koponyi Márton gyáros, kik szász létükre is lelkesen támogatták a hazafias ügyet. A vendégek ma reggel 5 órakor a gyorsvonattal érkeztek Brassóba, ahol a társaság elnökségének kíván-ságára, legfőképp a korai idő miatt teljesen egyszerű fogadás volt. A vendégek legnagyobb részét magán-

házakban szállásolták el. Brassóba érkeztek: Bar-tók Lajos alelnök vezetésével Szabó Endre, Rá-kosi Viktor, Pekár Gyula, Bársony István és Kiss József.

Dél előtt fél 11 órakor a Vigadó egyik külön termé-ben a fogadó-bizottság nevében Rombauer Emil kir. főigazgató üdvözölte a vendégeket meleg sza-vakkal, mire Bartók Lajos alelnök mondott a fo-gadásért és vendéglátásért szíves köszönetet, 11 óra-kor a Vigadóban nagy és előkelő közönség jelenlé-tében felolvasó ülés volt. Bartók Lajos lelkes meg-nyitója után felolvasta Jókai Mór verses üdvöz-letét, amelyben testvériséget, munkát és hazafiságot hirdet. A hallgatóság az üdvözlőzetet zajos tetszéssel fogadta és Jókait lelkesen megénekelte.

Felolvastak: Bársony István Idill című ked-ves rajzát, Kis József költeményeket, Rákosi Viktor Hercege Ferencről a Szivar című tör-ténetet, ismét Bársony István Dóczytól Schil-ler fordításokat, Pekár Gyula Albert M. szász költőtől verseket s végül Rákosi Viktor Történet egy mankóról című megkapó rajzát.

A közönség változatlan figyelemmel s nagy gyönyörűséggel hallgatta a felolvasásokat

A gazdag és érdekes programot délután 2 órakor az Európa-szállóban rendezett banket fejezte be, amelyen jelen voltak a vendégeken kívül a főispán, az alispán, a polgármester, továbbá Bar-theldy honvédezredes, valamint a magyarság szí-ne-java és a szászok közül is feltűnően sokan a vidékről is Lázár István gróf főispán ő felsé-gére, Vajna Gábor ügyvéd a vendégekre és Jókai Mór-ra mondott felköszöntőt, majd Jekel Frigyes dr. alispán mondott meleg üdvöz-lő beszédet a megye és a város nevében, Kis József a főispánt, Pekár Gyula pedig Brassómegyét és Brassó városát éltette, Bársony a hazafiságra üritette poharát, Bartók Lajos hosszabb hazafias beszédben zajos tetszés között mondott köz-szönetet a szászoknak részvételükért és különösen a szász alispánt és polgármestert üdvözli. Himesch polgármester magyarul kezdett és németül folyta-tott beszédében a hazát, Herfurth esperes Petőfi szel-lemét éltette Rákosi Viktor összetartásra buzdított. A banketről Prielle Kornéliát és Jókai Mór-t távira-tilag üdvözölték.

Este az itt időző pécsi szintársulat a Petőfi-társaság három tagjának szindarabjából mutatott be rész-leteket, u. m. Hercege Ferenc Ocskay brigadérosából az I. felvonást, Bartók Lajos Thurán Annájából a III-ik felvonást és Rákosi Aranylakodalmából a Muszkatábot.

A Petőfi-ünnep alkalmából Brassó vármegye és Brassó városa a következő üdvöz-lő táviratot küldte Jókai Mór-nak:

— A Petőfitársaság mai ünnepélyes ülése alkal-mából, melynek becsét Méltóságod remek költemé-nye annyira emelte, szívből jövő üdvözlőt küldi a költő fejedelemnek Brassó vármegye és Brassó városa: gróf Lázár István főispán, dr. Jekel Fri-gyes alispán, Himesch Ferenc polgármester.

Kolozsvár a Kossuth-szoborért. Kolozsvárról jelent tudósítónk, hogy ott tegnap délelőtt négygyűlést tartottak a Kossuth-szobor érdekében. A négygyűlésen a függetlenségi párt képviselőiben Barabás Béla is megje-lent, kinek nagyszabású beszédét a közönség lelkesen hallgatta végig. A négygyűlés határozatából a képviselő-házhoz feliratot intéztek, melyben azt kéri, hogy „a Kossuth Lajos szobra ügyében szerezen érvényt a nemzet közóhajának, mely azt kívánja, hogy Budapest székes-főváros előbbi határozatának megváltoztatásával Kossuth Lajosnak Budapesten felállítandó szobrára a pályázatot legkésőbb még ez év őszén a nemzet által a szoborra adott egész összeget véve számításba hirdesse ki a szo-bor-ügy a mauzoleum emelésétől különváltan s teljesen függetlenül intéztessék.” A gyűlés után társas lakoma volt, melyen a Kossuth-kehelyvel kezében Barabás Béla mondott beszédet.

Az ev. rei. fogadnoki állás. Komáromból távira-tozzak: A komáromi ev. ref. egyház presbiteriuma Antal Gábor püspök elnöklété alatt tegnap tartott gyűlésén szavazott a Tisza Kálmán halálával megüresedett egyház-kerületi fogadnoki állásra. Beadtak 22 szavazatot, a melyből Tisza István gróf 20-at, Heyedus Sándor pedig kettőt kapott s így az egyházkerület legtekintélyesebb egyházának, Komáromnak a szavazata Tisza Istvánnak jutott.

— **A torontáli főispán belktatása.** Torontál-megye új főispánját, gróf Bethlen Miklóst e hónap 6-án ktatják be hivatalába. Torontál-megye Szeged városát is meghívta az ünnepre, de Szeged város tudatta Torontál alispánjával, hogy a város csak átiratilag fogja üdvözölni a főispánt, küldöttséget nem menezet.

Könyvet a tanulóknak. Ceglédre írják, hogy a polgáriskola tanítótestülete, a polgári leányiskola könyv-tára és a szegény sorsu tanulók tankönyvekkel való látása javára a mult szerdán estélyt rendezett. A mű-

sort Huszár Ilona bárónő felolvasása nyitotta meg. Nagy hatást tett továbbá Torkos László, „A nők hódolata” című drámai allegoriájának előadása. A siker legnagyobb része Egy Erzsébet polgári iskolai tanítónőt illeti, ki fá-radhatatlan kitartással és finom ízléssel állott a rendezés élén.

FŐVÁROS.

— **Az eskütéri hid sorsa.** A Kossuth Lajos-utcai ke-reskedők keresték ma fel Halmos János polgármestert, kérve, hasson oda, hogy a Kossuth Lajos-utcán ne ve-zetessék villamos, mert az üzletek forgalmát megbénítaná. A polgármester kijelentette, hogy erről idő előtt való lenne beszélni, mert az eskütéri hid megnyitása csak étek mulva várható.

— **A szegény-alap javára.** A székesfővárosi rend-őr-ég 3532 kor. 30 fillért küldött be a székesfőváros hatóságához, mint olyan összeget, amely április hónap-ban pénzbüntetéseket fejében folyt be a rendőrségnél s amely a szegény-alapot illeti.

— **Pályázat főorvosi állásra.** A Rókus-kórhá-sebészeti osztályán megüresedett sebészi főorvosi állásra a főpolgármester pályázatot hirdet. A folyamodásokat június 23-ának déli 12 órájáig lehet benyújtani a váci-utcai új városháza épületében levő főpolgármesteri hi-vatalban.

NAPI HIREK.

T. előfizetőinket, kiknek május 31-én lejár az előfizetése, kérjük az előfizetés mielőbb való megújítására, hogy a lap ezétkü dészé-ben fennakadás ne történjék.

— **(Időjárás)** Június 2. A magas levegőnyomás éj szak Európa fölött kiterjeszkedett, az éjszakai nyugati depresszió pedig meggyengült. Európában az idő enyhe és jobbára derült. Elvélve előfordultak kisebb esők Franciaország nyugati részén és Svájcban. Münsterből zivartart jelentettek. Hazánkban az enyhe és száraz idő egyre tart. Távoli zivartart jelentettek Akna-Szlatináról és Körösmezőről. Várható: meleg és tulnyomóan száraz idő, helyenként zivatarokkal. Hőmérséklet: 27.7.

— **(Személyi hírek.)** A király ma az általános ki-hallgatások során Wickenburg gróf államtitkárt fogadta. — A pápa tegnap nagy kísérettel, a nemes testőrség által körülvevett félfedelű kocsiban a vatikáni kertekbe vonult és ott három bíboros és több püspök kíséretében föl-szentelte a lourdesi barlang utáztatát. — A Vörös ke-reszt egyesületek nemzetközi értekezletén levő megbi-zottakat tegnap Maria Feodorovna öz. cárné Gaecsinában fogadta. — József főherceg ma este Egerbe érkezik, hogy a honvédek fölött szemlét tartson. — Kazy József ruthén kormánybiztos, Sáros és Zemplén megyékben tett kör-utjáról visszaérkezett s e köruton szerzett tapasztalatairól részletesen bezzámolt Darányi Ignác földmívelésügyi mi-niszternek. — Ceipek vezérőrnagy, a hadügyminiszterium építészeti főmérnöke Temesvárra utazik az új hadapród-iskola terveinek megvizsgálására.

— **(A hollandi királynő állapota.)** Vilma királynő egészségi állapota egyre javul. Már a nap legnagyobb részét ágyon kívül tölti, sőt tegnap rövid ideig a királyi kertben is volt. Hogy gyógyulása gyorsíttassék, a királynő a Lahn völgyébe a schaumburgi kastélyba utazik levegő-változásra.

— **(A műgyetem tanácsa.)** A közoktatásügy miniszter a budapesti kir. József-műgyetemen az 1902—903. tanévre Hossay Lajos dr. tanárnak rektorrá, Rados Gusztáv tanárnak a mérnöki és építészeti szak-osztály, Rejtő Sándor tanárnak a gépézmérnöki és Schmidt Sándor dr. tanárnak az egyetemes és vegyészti szakosztály dékánjává történi megválasztását jóvá hagyta és a nevezetteket említett minőségükben megerősítette.

— **(Bánffy Dánielné temetése)** Kolozs-vár óriás részvétellel kísérte utolsó útjára Bánffy Dániel báró özvegyét, Erdély társa-dalmának nagy asszonyát. A város számos épületén gyászlobogó lengett. A feketébe vont halottas házba a koszorúk óriás garmadáját hordta össze a kegyelet utolsó üdvözlőtül. A gyászszertartáson a Bánffy báró család tag-jain kívül megjelentek a polgári és katonai elő-keleségek, számos egylet és testület, közöttük De és küldöttsége. Bucsuztatót Kenessey Béla egyházkerületi főjegyző theologiai igazgató-tanár mondott, s a megható gyászbeszéd után a színház személyzete zsolozsmát énekel. Szer-tartás után megindult a temetési menet, mely-nél impozansabbat rég látott Kolozsvár. A ko-szorukat két kocsival vitte. A hatlovas gyászko-

HA IZZAD.

ha viszket a teste, ha sömörös, ha bőrküvé-sei vannak, ne csináljon semmit, csak egy tégely **ERÉNYI-féle ICHTIOL-SALI-CYLT** vegyen. Szagtalan. Ára 3 korona.

Szétküldi: **ERÉNYI** gyógyszerész Szabadszállás.

Főraktár: **TÖRÖK**, Király-utca 12. és **EGGER** gyógyszerész Váci-kört 17.

csit két felől árvaházi növendékek és diszruhás rendőrök kísérték, utána báró Bánffy Dezső és Ernő, valamint a család többi tagjai lépdéltek. Az utcákon, amerre a menet elhaladt, sok ezerre menő közönség állott sorfalat a rekkenő melegség ellenére. A pályaudvarról különvonat vitte a holttestet Válaszutig, ahonnan Borsára viszik, ahol ma temetik el férje mellé a családi sírboltba. A falu megható gyászszal fogadja megpihenni térő földesasszonyát.

(Prielle Kornélia ünneplése.) A Nemzeti Színház első emeleti előcsarnokában kedves és megható ünnep folyt le vasárnap délelőtt 12 órakor. Gróf Széchy Pál akkor adta át a halás közönség nevében a Nemzeti Színház vezetőségének Prielle Kornélia szobor-mintáját, melyet Teles Ede képfaragó művésztárs készítet. Következtek ezután az irodalmi és művészeti intézetek képviselői, akik hódolatuk jeléül babérkoszorúkat tettek le egy-egy meleg szó kíséretében a szobor lábaihoz. Koszorúkat küldtek a következő intézetek: Kistaludársaság, Petőfi-társaság, Az Országos Kasino, A Lipótvárosi Kasino, M. kir. Operaház, Népszínház, Vigaszínház, Városligeti Színház, végül a Nemzeti Színház. Az ünnepezt művésznő természetesen nem volt jelen. Este a „Nagy mama” került színpadra. A címszerep Prielle Kornélia játszotta. A közönség szünni nem akartó tapssal fogadta a nagy művésznőt. Jelenetéről-jelenetre mindinkább fokozódó élvezettel és gyönyörűséggel hallgatta. A színpadon összegyűlt művészek előtt pedig Somló Sándor igazgató üdvözölte Prielle Kornéliát s felolvasta Széll Kálmán és Vlascics Gyula üdvözlő levelét.

(Nemeseg-átruházás.) A király a Márfy Emil kaposvári lakos és Mantuano Rezső dr. kereskedelmi miniszteriumi segédtitkár és közgazdasági szakudmosító között az utóbbinak örökbe fogadása iránt Kaposváron 1901. évi augusztus hó 27-én kötött szerződésnek az örökbe fogadás tényére vonatkozó részét jóváhagyván, Márfy Emil családnévét és nemeségét az örökbe fogadott Mantuano Rezső dr. átruházta és egyúttal megengedte, hogy az utóbbi családnévét a Márfy névvel kapcsolatosan Márfy-Mantuano alakban viselhesse.

(Pável Mihály püspök meghalt.) Egy jótékony főpap halt meg, aki közcélokra 6 millió koronát adományozott. Maramaros-Szigetről táviratozzák, hogy Pável Mihály görögkeleti püspök szlatai kastélyában, hova két hete üdülni utazott, vasárnap viradóra szívizélhűdésben meghalt. A hazafias érzelmű románok egyik vezető embere dült vele sirba. Püspöki székhelyén Nagyváradon a ház erkélyére kiülték a gyászlobogót, s a káptalan nyomban ülést tartott, melyen a temetés részleteiről táncskoztak. Az elhunyt főpap akarata szerint a temetés Szlatainán lesz, ahova számos külföldi utazik a végső tisztességre. Az elhunyt életrajzi adatait a következőkben adjuk.

Pável Mihály született Léndralfalván, Szatmármegyében, 1827. szept. 6. Nagy küzdelmekkel elvégezvén középiskolát, a munkácsi egyházmegyei növendékpapok közé lépett és a teológiát Ungvárt és Bécsben hallgatta. Pappá 1852-ben szentelték. Kezdetben szentszéki jegyző volt. Munkácsra, azután Alsó-Aptán plébános. 1856-ban szentszéki jegyző az újonnan alapított szamosújvári görögkat. egyházmegyében. 1860-ban szlatai plébános és esperes, 1870. május 14-én a Ferenc József lovag-rend keresztése, 1871-ben máramaroszigeti országgyűlési képviselő, 1872. szept. 11-én püspök Szamosújvárról és 1879. jan. 29-én a nagyvárad püspöki székre helyezték át, 1893. augusztusában nagy port vert fel az ugynevezett Pável-Pituk ügy. Pituk aradi görögkat. pap hazafiatlansággal vádolta Pávelt, ki erre fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen. Werkerle Sándor miniszterelnök Vasary hercegprímást kérte fel a vizsgálat megjelzésére, kinek jelentése alapján a püspököt Pituk vádjai alól teljesen felmentették.

(Házasság.) Festetics Taszili gróf leányát, May grófnőt eljegyezte Fürstenberg Károly herceg Keszthelyen. Rendési Barány Imre hédervári gazdasági eljegyezte özv. komáromi Czike Ferencné leányát, Emmát Keszthelyen.

Waginger Gyula keszthelyi postatiszt eljegyezte Bény Erzi kisasszonyt.

(Halálozás.) Rozvány György 48-as nemzetőr főhadnagy, ügyvéd, élete 84-ik évében elhunyt Nagy-Szalontán.

(Árverés a főkapitányságon.) A rendőrfőkapitányság udvarán ma délelőtt vásári sokaság tolongott. A múlt este dőben talált, vagy bűnügyekben lefogalt holmit árverezték el. A kótyavetyére eljöttek az árverések ismert alakjai, hogy a holmik, melyeknek nem egyikéhez regény, olykor sötét regény fűződik, potom ártn megvásárolják. Az árverést Sárosi Ignác rendőrfogalmazó vezette. Dobra került mindenfajta tárgy, hogy sokféleeségük szinte elképzelhetetlen. Fénymáz és francia cognac, selyem ruha, vasuti sín, láteső, teherkocsi, napernyő, cégtáblák, orvosi műszerek, emlékkönyvek, biciklik, gyűrűk, tisztí kardonk, fülbevalók, revolverek elképzelhetetlen mennyiségben. Az árverezők gyakran értékes

holmit potom pár fillérért vettek meg, de arint látták, hogy valaki bár kísértéki tárgy megszerzéséhez ragaszkodik, hihetetlenül fölverték az árat. Így egy elegáns fiatal ember egy pár hatost és könyvjegyzéket, ami kedves emléke lehetett valami rejtett regény révén, 14 fillért vett meg, míg egy egész láda orvosi műszerért alig folyt be néhány korona. Az öngyilkosok revolverei 20-30 fillérével keittek el s egy kis babapólya 5 fillérért kelt el. Kicsi lakója, akit gonosz anyja az utcára tett ki, meghalt s a kis fehér vánkos az ószerekek kezére került. Apránként elfogytak a különböző regények néma szereplői és az udvar kiürült. Az árverésen több száz korona folyt be, a mit átadnaka jogúgyi igazgatóságnak.

(Rövid hírek) Klüzzött szentek. Grobnik horvát községben, a község magyarfaló plébános, Babics Miroszláv, a templomban levő Szent István és Szent László szobrokat kidobatta, azért, mert Szent István szobrán magyar címer, Szent László kezében pedig buzogány volt. — **Sulyos baleset** érte Gajári Géza képviselőt. Váci birtokán kocsikázott Steger Pál századossal. A lovak elragadták s felfordították a kocsit. Gajári sulyos zúdításokat szenvedett, Stégernek semmi baja sem történt. — **A budapesti kereskedelmi akadémia** végzett tanulóinak szövetsége tegnap délelőtt tartotta második rendes évi közgyűlését. Ozoray főtitkár beterveztette a szövetség jelentését, a melyben részletesen megemlékezett a szövetség tevékenységéről a magyar kereskedelmi nyelvi érdekében. Azután a tisztikart választották meg. — **Orvut a főkapitányságon.** Egy magas szép leány, akinek kilétét nem tudják megállapítani, állit be már néhány napja éjszakáról-éjszakára a főkapitánysághoz és szállást kért. Tegnap éjjel a rendőrorvos megállapította, hogy örült. A lipótmezei tébolydába szállították. — **Véletlenül meglötte magát** Beősi László nagykatái születésű 29 éves földmives, mikor revolverét tisztogatta. A golyó lábszárába furdott. A Rókusha vitték. — **A milánói tüzoltó verseny-tornászát** győztesei között az abruzzói herceg tegnap osztotta ki a díjakat. Jelen voltak az ünnepeken Ronchetti államtitkárón kívül, az olasz francia, belga és svájci tornaegyletek képviselői.

Szavics Szilárd basahidi községi jegyző élete veszélyeztetésével kimentett a községi kultból egy oda bele esett fiatal leányt. — **Az aradi rendőrség** letartóztatta Aradon Takács János marosvásárhelyi pénzügy. igazgatósági hivatalnokot. Takácsot lopás miatt ország szerte körözték. — **Földrendést** tapasztaltak tegnap s tegnapelőtt athéni táviratunk szerint Görög ország több vidékén. A népet félelem tölti el. — **A koronás ezüst érdemkeresztet** adta a király Nagy György IV. számú csendőrkereületbeli őrmesternek, nyugállományba helyezése alkalmával. — **Ezútt lakodalmát** ülte meg tegnap Gyepesi György földbirtokos Koronán. — **A pesti első bölcsőde-egyet** 1902. évi június 9-ikén, hétfőn d. u. 4 órakor a váci-utcai újáróháza I. emelet 13. számú termében évi rendes közgyűlést tart.

Felhívjuk olvasóink figyelmét Herczeg és Horvát, Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az „Adria” szállóval szemben létező női divat áruházára.

Csuz és kösvény ellen elismert legkitűnőbb szer a Zoltán-féle kenőcs. Ára 2 korona. Zoltán Béla gyógy-szertárában Budapest, V., Sétátér-utca és Szabadság-tér.

NYILT-TER. *)

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva **kösvény, asztma, szív-, vesé-, gyomor-, bel- és hólyagbántái** maknál sulyos **ideg-, vér-, és borbajknál**. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének egyetemi orvostudornak (Homopata) rendelő intézete van

Dr. Kovács J.
Budapest, V., Váci körút 18. szám alatt.
Rendelés naponta 9—12-ig és 8—6-ig. Díjazott levélre válaszol.
Betegeket, intézetben kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

*) Ezen közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az attaché. A Nemzeti színházban szombaton új szereposztásban felelevenítették *Meilhac* vigjátékát, *Az attaché*. Maga a darab régi ismerősünk, hisz a szombati est már 50-edik előadása volt a Nemzetiben. Gyenge vázu, helyenként ötletes, társalgási vigjáték, melynek az az érdeme, hogy van benne egy-két jó szerep. Prachs grófot a címikus külsejű, de arany szívű ifjulempot ezúttal *Császár* Imre játszotta, igen értelmesen, de kevés melegséggel és fiatalsággal. *Lánczy* Ilka kissé tulságig stilizálta *Polmer* báróné szerepét, több természetes ked-

vesség inkább használt volna játékának. Mérsékelt volt *Ujházi* mint *Scharp* báró s kiváló jó *Vizvári* Feigel titkárja. A többi szereplők igen gyengék voltak, általában úgy tetszik nekünk, hogy *Az attaché* régi szereposztása mindenképen különb volt a mostaninál.

A Wesselényi-szobor. Zilahról írják lapunknak, hogy a Wesselényi-szoborbizottság a szoborleplezési ünnepély napjára folyó évi *szepember 18-ikát* tűzte ki. Ugyancsak levelezőnk értesít, hogy az óda-pályázaton a Kistaludársaságtól első helyen megdícsért „*Nem fájnak a sebek*” jellegű költeményt *László Andor* Zilahon élő fiatal poéta írta, kit most a bizottság 300 koronával jutalmazott.

Megdolna. Szombaton este a Magyar Színház bemutatja közönségének *Rákosi Jenő* *Megdolna* című parasztdramáját, amely már évek óta diadalmasan járja be az ország színpadait. A színház, amelytől léha operettek bohóságait szoktuk meg, nem várt sikerrel mutatta be a szép darabot, alkalmat adva három új drámai tagjának a bemutatkozásra. Eleve kimondjuk, hogy mind a három nyeresége a színház gardájának, s velük *Leszkay* bizvást vállalkozhatik arra, hogy műsorába, terve szerint, a drámai műfajokat is beillesse. *Angyal* Ilka, aki a címszerepet adta, kiváló képességű színésznő, aki Aradon már évek óta a vidék legjelesebb drámai színésznője volt. Sikere a fővárosi színpadon is teljes volt. A közönség és soraiban *Jászai Mari*, akinek méltó tanítványa ez a fiatal nő, sokat tapsolt alakításának. *Lubric* Julia rutinos, ügyes anyaszínésznő és kis szerepből is sokat csinált. *Hidvéghy* Ernő, — aki *Laci* szerepét adta, kész művész, organuma érces és hajlékony, játéka kifogástalan és természetes. Minden kvalitása meg van hozzá, hogy rövidesen valamely drámát kultiváló színpadunkra jöjjön. Sikere, bár reklám nem előzte meg, osztatlan volt és teljes. *Boross* mint *Siskó* a szokott jó volt. *Paldsthy* Sándor a vidám naturburs egy drámai epizód szerepben mutatkozott be új oldalról, igazi sikerrel. *Delli* igyekezettel játszott, s fejlődéséről tanuskodott ez alkalommal is. A rendezés jó volt (p. m.).

Liszt szobra. Weimarban már van szobra a magyar zene örök büszkeségének: *Liszt* Ferencnek, nálunk még nincs. Amint Weimárból táviratozzák, a szoborleplezésre Németország minden részéből érkeztek küldöttek. Ott volt *Wagner* Szigfrid, *Saint-Saens*, *Joachim*, *D'Albert*, *Zichy* Géza gróf, a magyar kormány kiküldötte is, aki a magyar kormány koszoruját tette le a diszes szoborra. Az ünnepek alatt diszes hangverseny is volt, amelyen mind csak a *Liszt* szerzeményeit játszották.

(Kin-Fu.) A Népszínház minden évben gondoskodik egy-egy látványos darab színrehozataláról, amelylyel a gyermekeket akarja a színházba csalogatni. Ilyen a szombaton bemutatott *Kin-Fu* vagy *egy kínai ember kalandjai* című látványos színmű is, amelyet *Jules Verne* nek egy regénye után *Faragó* Jenő és *Márkus* Géza írtak. Zenéjét *Barna* Izsó állította össze s hogy csakugyan hamisítatlan kínai dalokat használt művéhez, mutatja az ismeretes angol operetteknek egy pár taktusa is. De hát nem lehet egyszerre az ember kínai zeneszerző is! S aztán van egy pár olyan sikerült zeneszám ebben a darabban, hogy mindent elfeledünk érettek. A szerzők a mesét ügyesen, gyakorlatra vallóan állították össze. A gyerek érdeklődését mindvégig lekötheti a *Kin-Fu* története, akit filozófusa kinos, de érdekes uton tanit meg arra, hogy miként kell felfogni és megbecsülni az életet. *Kin-Fu* *Szirmai* volt. Kínaiul játszott s miután ott még nem voltam szintudósító, nem tudom őt megkritizálni. *Korcs* nagyon ügyes, nagyon mulatságos volt. A többiek gyengék.

— pp — r.

A tehetséges kezdő. A Magyar Színházban vasárnap délután ismét a *Rákosi Szidi* asszony növendékei vizsgáltak. Ez a vizsgálati előadás nem volt olyan sikeres, mint az előbbie, a szereplők közül *Buzá* Jenő, *Sebes* Gyula és *Kornai* Bertán kívül a többieknek a nevét nyugodtan elhallgathatjuk. Meg kell dicsérenünk *Borbély* Sándort, aki az iskolának a disze. *Pompás*, kitűnő, gyakorlott színész kezdő léte is. Így sugtak össze a kritikások, nem győzve csodálni az ifjú művészt és dicsérték nyakrafőre, nem is sejtve, hogy hangzatos dicsőítésüknek milyen igaz alapja van. Mert a hosszuhaju urakat kivéve mindenki tudja Magyarországon, hogy *Borbély* Sándor már vagy 25 éve egyik legelsőrangú színésze a vidéknek. A dolog úgy esett, hogy a *Corneille* *harangok*-ban a *Gáspár*-apót nem volt ki eljátszsa, mert a növendék, kinek a szerepét szánták, megbetegedett. *Borbély* Rákosi Szidi asszony kértére kisegítette a növendékeket, szívesen és igen jól eljátszotta a szerepet. Boszantották is színésztársai a művészt, hogy: „Sanyi, mikor jelentkezel a színészegyesületnél fölvetelre?” — Majd két év múlva, válaszolta nagy flegmával a kitűnő színész, mert előbb ki kell jarnom a Rákosi Szidi színésziskoláját.

Színházak műsora. 1902. május hó 1-én. Magyar királyi Operaház: Nincs előadás. — *Népszínház*: *Kin-fu*, vagy: egy kínai ember története. (Kezdeté fél 8 órakor.)

— *Vigszínház*: Az órnagy ur. (Kezdeté fél 8 óraker.)
 — *Magyar Színház*: Magdolna. (Kezdeté fél 8 óraker.)
 — *Fővárosi nyári színház*: A cigánybáró. (Kezdeté 7 óraker.)
Városligeti színház: — Egy milliót egy szalmakalapért. (Kezdeté fél 8 óraker.)
 — *Uránia-színház*: A budapesti élet. (Kezdeté fél 8 óraker.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Egy pénztintézet romjain.** Sopronból táviratozók: Az itteni törvényszék vádtanácsa mai ülésében elhatározta, hogy *Wrchofszky* Gyulát és *Braunshier* Gyulát a csődbekerült építési- és földhitelbank vizsgálói fogságban tartott hivatalnokait szabadlábra helyezi, minthogy ellenük a vizsgálatot már befejezték.

§ **A Takács-bankok a táblán.** Országszerte nagy port vert fel az a pénzhamisítási bűnpör, mely másodszer juttatta vádlottak padjára az egykori ifjusági vezért, Takács Zoltán drt. Nagy bünszövegetet támogatta Takácsot a pénzhamisításban, de mielőtt hasznát látták volna bűntüknek, leleplezték őket a törvényszék Takácsot 7 évi bűntársait hat-egy évi börtönrre ítélte. Az ügyész s a védők felebbezése folytán ma kezdte meg a bűnper feleb. bezési tárgyalását a budapesti kir. ítélőtábla *Frenreisz* István elnökelete alatt. A főügyészséget dr. *Elter* kir. ügyész képviselte, vádlottakért 16 védő jelent meg. A tárgyalás féltíz óraker kezdődött a bűnper anyagainak ismertetésével. Holnap folytatják s előreláthatólag eltart négy-öt napig.

§ **Kieszkovszky lovag.** A kétévvel ezelőtt sokat szerepelt lengyel lovag ellen, ki bűnpöre óta csendesen éldegél, volt háziasszonya, *Bodenstein* Antalné panaszt tett, mivel a lovag azt a két darab selymet, melyet azért vett át, hogy fessen reá, nem adta vissza. A sikasztás vádjá ellen *Kieszkovszky* azzal védekezett, hogy ő, miután nem festhetett a selymekre, deponálta azokat. Kürti dr. *albiró* elfogadta a védekezést s fölmentő ítéletet hozott; panaszos fölebbezett.

SPORT.

o **Az olasz király a céllövészetben.** Romában tegnap délután céllövészetet tartottak, melyen jelen volt a királyi pár, a miniszterek, a hatóságok képviselői. A királyi pár osztotta ki a díjakat. Zanardelli miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott beszédet intézett a királyi párhoz, akiket a közönség lelkesen ünnepelt.

o **A Magyar Athletikai Club** csütörtökön, június hó 5-én d. u. fél 5 óraker tartja házi viadalát a margitszigeti pályáján. A viadalon két club-bajnokság is szerepel a 100 yardos síkfutási és a rudugrasi. Meghívókat a club titkára ad ki. (Margitsziget).

Klotild.

REGÉNY.

(2)

Irta: **LEONDE TINSEAU**

Ford: **MOLNAR GYULA.**

— Kedves barátom, — mondta neki *Falconneau* (természetesen a tüzeset előtt) — ha *Peypade* második *Biarritz*-zé fejlődik, hát akkor csupa kollégája lesz itt. A társulat monopoliumát azonban, igérem, kizárólag önnek adjuk, azzal a joggal, hogy azt céduláira, hirdetésményeire is reányomathatja.

Az öreg *Lespéron* orvos is hasonló jóindulatban részesült. *Bidarray* abbé, *Célestin* nagybátyja, a parókia fejlődésével lépést tartva csakis egy vagy két segédlelkézt óhajtott.

A három öreg és a fiatal ember alkotta a tengerparton elrejtve álló falunak, ha nem is a «legjobb társaság», de mindenesetre legkedélyesebb társaságát. Meg kell azonban jegeznünk, hogy nagyobb egyetértésben levő társaságot is ritkán láthat az ember, mint ez volt, noha a keserűség lelkü emberek legott megmagyaránznak, hogy a három öreg és a fiatal emberre csak egy asszony jutott és a férjet kivéve a három, erős német képviselő férfi annál is alig jött számításba.

Minden este, lett légyen az idő bármilyen, *Falconneau*-éknál gyűltek össze vizstre. A játék alatt a volt államügyész felesége a szalón másik végén olvastatott a leánykájával, figyelmébe ajánlván a halk olvasást. Az öreg «doktor» gyakran keresték fel, ha egy fiatal *peypadi* nő gyermeke rosszul volt. Múskor pedig a plébános tette le a kártyáit, hogy, mint mondta «*utra keljen*» egy, a tengerparton három kilométer távolban lakó haldoklóhoz. Oly esetekben pedig, ha valakinek ujját elkapta a csigahenger, avagy ha

KÖZGAZDASÁG.

Az angol gazdák köruton. Az angol gazdák tegnap érkeztek *Debrecenből* Szerencsre. Reggel a kassai gazdasági tanintézetek által rendezett árpakiállítás nézték meg. A magyar cukoripar-részvénytársaság igazgatósága magyaros reggelivel vendégelte meg az angolokat, kik azután a cukorgyárat tekintették meg. Megnézték *Tarcalon* a vincellériskolát, a *H. Rákócy* Ferenc építette óriási pincét, innen *Tályára* ment a társaság, hol szintén igen szívesen fogadták az angolokat. Bejárták azután a felvidéki fürdőket is, így *Tátra-Lomnicot*, kimentek a csorbai tóhoz s nem tudták eléggé csodálni a *Tátra* természeti szépségeit.

BUDAPESTI TÖZSDÉK

Gabonatözsde.

Kész ruüzlet.

A sürgetően fellépett kereslet rendkívül szilárd irányzatot teremtett a tözsdén. A malmok végre arra, az ered. ményre jutottak, hosszas halogatás után, hogy az új terméskig kellő nyers anyaggal ellátva nem lesznek és most nyakra-főre vásárolják a búzát. Lényegesen elősegíti az árak emelkedését a szilárd határidőüzlet is, nem is véve tekintetbe a külföld áralakulásait. Elkelt 17.000 mm. buza 20 fillérrel magasabb áron.

Május hó 30. este 6 órától június 1 este 6 óráig

	érkezett	elment	mm
buza	6199	—	—
rozsa	—	—	—
árpa	213	—	—
zab	145	—	—
tengeri	8197	—	—
repce	—	—	—
liszt	—	1571	—
korpa	—	174	—

Eladatott: Buza: *Tiszavidéki*: 100 mm. 79.5 kgr., 100 mm. 79.5 kgr. és 100 mm. 79.5 kgr. 9 K. 50f., 100 mm. 79 kgr. 9 K. 50 f., 800 mm. 78.5 kgr. 9 K. 55 f. 100 mm. 78.5 kgr. 9 K. 36 f. 100 mm. 78 kgr. 9 K. 40 f., 300 mm. 78 kgr. 100 mm. 78.5 kgr. és 300 mm. 77 kgr. átlag 9 K. 40 f. 500 mm. 77 kgr. 9 K. 50 f., 350 mm. 76.5 kgr. 9 K. 10 f. mind három hónapra. *Szentesi*: 77.5 kgr. 9 K. 52.5 f. három hónapra. *Fejérmegyei*: 100 mm. 76 k., 150 mm. 76.2 kgr., 150 mm. 75.6 k., 100 mm. 75.2 kgr. és 100 mm. 76.8 kgr. átlag 9 K. 25 f. mind három hónapra. *Pestvidéki*: 1590 mm. 76.5 k. 9 K. 15 f. 1090 mm. 76.4 kgr. 9 K., 200 mm. 76 kgr. 9 K. 10 f. 600 76.8 kgr. 8 K. 85 f., 250 mm. 76 kgr. 9 K. 10 f. mind három hónapra. *Adai*: 1700 mm. 74.5 kgr. 9 K. 37.5 f. f., három hónapra. *Bánási*: 3500 mm. 76.8 kgr. 9 K, 25 f. három hónapra. *Román*: 2300 mm. 78 kgr. 9 K. 50 f. három hónapra. *Raktáru*: 1340 mm. 76.5 kgr. 9 K. 20 f., 800 mm. 76.3kgr. 9 K. 20 f., 1000 mm. 76.2 kgr. 9 K.

mind három hónapra. *Rozs*: 300 mm. 7 K. 35 f., 800 mm. 7 K. 32 és fél f., 100 mm. 7 K. 27 és fél 100 mm. 7 K. 22 és fél f., 200 mm. 7 K. 20 f. készpénzfizetés mellett. *Zab*: 100 mm. 7 K. 37 és fél f., 400 mm. 7 K. 35 f. 100 mm. 7 K. 42 és fél f., 200 mm. 7 K. 25 f. készpénzfizetés mellett.

Határidőüzlet.

A bácskai rémhírek nagyobb vételekre ösztönzik a piacot. A rozsa terjedését a búzában komoly jellegűnek tartják a beérkezett értesítések alapján, az októberi buza árfolyama tehát emelkedő irányt követ. A többi árunemben alig van változás, kivéve a tengerit, amely a külföld részéről csökkent érdeklődés következtében néhány fillérrel visszaesett.

Délben jegyez: májusi buza —, —, —, októberi buza 8.08—09, októberi rozs 6.79—80, októberi zab 5.90—91, júliusi tengeri 5.20—21, aug. tengeri 5.27—28. 1903. májusi tengeri —, —, —.

Érték-tözsde.

Előzőzsde: *Osztrák hitelrészvény* 692.75 *Magyar hitelrészvény* —, —, —. *Koronajáradék* —, —. *Leszámitoló* —, —. *Jelzálog* —. *Rimamurányi* —, —. *Allamvasut* 691.50. *Dél vasut* —. *Alpesek* —. *Városi villamos* —. *Közuti vasut* —, —.

Zárlat: *Osztrák hitelrészvény* 696.50. *Magyar hitelrészvény* 617.25 *Korona* 97.95. *Leszámitoló* —. *Jelzálog bank* 469.50 *Rimamurányi* 522.50 *Allamvasut* 694.25 *Déli vasut* —. *Alpesek* 414.50. *Városi villamos* —. *Közut vasut* 627.—. *Salgótarjáni* —.

A szerkesztő postáia.

D. B. Kassa. Minden nap déli 12 órától d. u. 3-ig.

T. J-né. Lednyfalu. Megvan. Majd sor kerül rá.

K. S. Nagy-Szeben. Köszönet az apostolkodásért. Áldja meg az Isten!

L. L. Liptó-Nádasd. Arra a levélre 25 fillér értékű bélyeg kell.

Azar. Megjött a "Levél" is, meg a szunyoghistoria is. Nagy gyönyörűséggel olvastuk. Csak jöjjön a folytatás, mert *Azar* dolgait várja a közönség. Szíves üdvözlöt!

Tuhutum. Vannak szerencsés sajtóhibák, melyeket vagy nem vesz észre az olvasó, vagy ha észreveszi, látja is, hogy nem lehet egyéb sajtóhibánál. Ime: *Andreics* Jánosról, e lelkes magyarról megjelenik egy szép cikk s abba belekelelmetlenkedik ez a mondas: "Üldözi" a sorüldözötteket. Ki nem látja, hogy ennek a sajtóhiba örögeinek kellemetlenkedését? Ki nem látja, hogy ennek épp az ellenkezője iratott a derék *Andreics*ről?

P. E. Szentjakab. Nagyon szívesen tettük. Legyen megelégedett új állomásán.

Laptu ajdonos a „Magyarság” kadovallalata.

valakinek a derekát lehorzsolta a tengerparton vonszolt favitorlás pályavadorongja, avagy ha meztelen lábaiba mérges tüske hatolt be, olyankor *Célestin* kelt utra a kenőcsével, árnikájával, csiptetőjével. Ilyenkor *Falconneau* ült le a távozó helyére és a kis időre félbeszakított párti megint a legszebben folyt tovább, kivéve azokat a pillanatokat, amikor a háziasszony, aki még mindig sajnálta régi szép szalónjukat és megvetette a kártyákat — el-elábrándozva egyik hibát a másik után követte el, nem sokat törődve a partnere komoly kritikáival még akkor sem, ha az nem *Célestin* volt. *Célestin* még mindig megtartotta azt a távolságot, ami a köztársaság volt államügyészének feleségét egy gyógy-szeresztől elválasztja.

Kétségkívül «*Klotild* kisasszony» volt e falu legboldogabb halandója, aki a teljes magányban az oceánnal, mint egyedüli társa és barátjával élte át azt a bájos időszakot, amely a gyermek-kort a fiatalság zománcával fedi be. Kétségkívül a hatalmas víztömegnek, a magányos hosszú napoknak, a tenger iránt érzett barátságának lehetett tulajdonítani azt az érzelmességet, amely idő előtt tette nővé és kifejelesztvén képzelődő tehetségét, szükségét érezte annak, hogy szeressék és szeretessen. Noha alapjában jó és őszinte lélek volt, mindamellett némileg hüvösen fogadta *Célestin* buzgó közeledését, ki egy rabszolgá vak engedelmségével adózott a gyermeknek. Mindazonáltal a derék fiatalember iránt mély tisztelettel, bizalommal és ragaszkodással viseltetett, amit az meg is érdemelt. Hanem a móta a fiatal leány a gyógyszerészt egyszer m glepte a legbelsőbb laboratóriumában és ott látta, hogyan csinálja egy fehér márványasztalon a pilulákat, hát azóta, a nélkül, hogy az érdeklét fél észrevette volna, mindig valami diszkret hüvősséggel bánt vele.

Amikor a társulat a pert végleg elvesztette, a társulatot, avagy inkább *Falconneau*t árverez-

ték, ekkor az összes részvényekért, amelyek pedig bőven voltak birtokában, készpénzt kellett befizetni. Egy hosszú év telt el ezzel; a szegény ember ekkor otthagya *Peypade*-ot, nem volt semmije sem már ekkor, hacsak vagyonnak nem számítja azt a két négyzetméter területet, hová a bánatában és aggodalmában elpusztult feleségét temette.

Már csak egy mentsvára volt és azt bátran meg is ragadta: *Bordeaux*-ba akart menni, hogy ott ügyvédi irodát nyisson. Leánya az időtájt tizenhat éves már elmúlt, szép szőke nő volt, magas, igen karcsu termettel, még otthon volt és vigasztalta a sok csapástól, valamint az öregségtől meggyőnyedti édes apját, aki imádtá.

Eleinte a gyász, később a szegénység nem igen engedte meg *Falconneau* kisasszonynak, hogy a nagy városban ismeretsegeket kössön. Mialatt apja az iratsomóival avagy alperesek védelmével foglalkozott, addig *Klotild* teljesen magára hagyatva egy kis cseléddel bibelődött, akit a konyhaművészet titkaiba próbált beleavatni, noha, sajnos, azzal ő maga sem állott valami erős lábón. A khensek azonban nem igen gyarapodtak ezalatt. *Falconneau* mestere multja, politikai pályafutásának színezete gondolkodóba ejti a peres feleket, kétes hódolat volt ez a bíró urak függelenségének. A sors azonban azt akarta, hogy a volt államügyész elvállalja egy garnizonbeli vig. fiatalember ügyét, aki családjával koccant össze. Alig látta ez meg *Klotild*ot apjánál, heves szerelemre lobbant iránta és a tiszta, őszinte szerelem látszata alatt közeledett a leányhoz. És sikert is aratott nála, hiszen könnyű oly nőnél valakinek eredményt elérni, aki tapasztalatlan és tiszta lelkű, mint egy angyal. A szegény leány egész lelkét odaadta a szerelmnek és csak több havi szívzaggató komédia után ismerte fel szerelmes ifjának értékét és — szándékait.

(Folyt. köv.)

Fióközletünknel a ház lebontása miatt nagyon olcsó árak.

1 legujabb angol homespun női gallér
110 cm. hosszú, remek színekben . . . 6.50 frt.
1 nagyon elegáns francia batiszt pongyola . . . . . 4.50 "
1 elegáns utcai ruhára való angol zephir, minden hozzávalóval és diszszel 2.50 "
Legfinomabb francia battist teljes ruhára, minden hozzávalóval és csipkediszszel 2.95 "

Francia delein, remek színek és mintákkal, egész pongyola vagy ruhára való, hozzávalóval és diszszel (7 m.) . . . 4.- frt.
Legfinomabb Cloth, remek színekben, selyem fényű blousra, alsó szoknyára stb. alkalmas, 140 cm. széles, méterenkint . . . . . -70 "
1 ablakra való csikos tunis-szővet függöny bordó, teget és crém színben 1.50 "

Gyönyörű mintás csipkefüggönyök, m.-kint —20, —30, —35, —50, —60 frt.
1 legfinomabb cloth vagy cachmir paplan 2 személyre való, minden színben 4.50 "
Paplanlepedő finom vászonból . . . . . 1.80 "
1 vég remek Herczeg-vászon 30 rőt. . . . . 5.25 "
1 vég dunna-vászon 30 rőt. . . . . 3.95 "
1 vég finom chiffon 30 rőt. . . . . 4.75 "
1 vég lepedő-vászon varrás nélkül. . . . . 7.50 "
1 vég czérna-kanavász 30 rőt. . . . . 3.80 "

Vidékre utánvét mellett lelkiismeretes kiszolgálás.

Pártoljuk a magyar céget!

HERCZEG és HORVÁT BUDAPEST,

VII., ker. Kerepesi-út 52. sz. a. Adria-szállóval szemben

SZINHÁZAK.

Kedden 1902. június 3-án.

Nemzeti Színház.
Fernande.
Kezdeté fél 8 órakor.

M. KIR. OPERA.
A denevér.
Kezdeté fél 8 órakor.

NEPSZINHAZ.
K I N - F U
Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar Színház
Herkules munkái.
Kezdeté fél 8 órakor.

VIGSZINHAZ.
X asszony.
Kezdeté fél 8 órakor.

Föv. nyári színház.
Boccaccio.
Kezdeté fél 8 órakor.

URANIA.
Spanyolország.
Kezdeté 8 órakor.

Városlig. nyári színház.
Dolli.
Kezdeté 7 órakor.

Íróasztalok, Könyvszekrények

mindenféle kivitelben és formában legolcsóbb áron kaphatók

Dudik Jánosnál BUDAPEST,

VII. kerület, Rózsa-utca 34. sz. alatt

Árjegyzékek 60 fillér beküldése ellenében küldetnek.

Kávé

1 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolva és bérmentve utánvétellel küld

1 kiló háztartási kávé	frt	1-15	1-20	1-30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	"	1-40	1-60	2--
1 kiló Mocca-kávé	"	1-40	1-60	2--
1 kiló Arany Jáva	"	1-40	1-60	2--
1 kiló igen finom pörkölt kávé	"	1-30	1-60	2--

Eisele-kávéraktá. BUDAPEST,

Nefelejts-utca 8-ik szám alatt.

Minden gondot és fáradságot

megtakarítanak a t. butorvevők, ha egyszerűen a régi, elismert hírnevű

Sárkány és Schütz

butorcéghez,

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 12. szám alatt

a New-York kávéházzal szemben

fordulnak, a hol is mindenkor dusan felszerelt raktára található a minden fajta jó minőségű butoroknak a legjutányosabb áron irásbeli jótállás mellett.

Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butorvásárló közönséget

Sárkány és Schütz

butorcég, kárptosok és díszítők

Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. sz.

a New-York kávéházzal szemben.

Sanid labdacok

befecskendezés nélkül!

A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál a legbiztosabb gyógyszer

férfiaknál és nőknél

egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdac tartalommal és használati utasítással 6 korona. — Vidékre 6 korona beküldés mellett bérmentve vagy utánvétellel.

Kapható a

„Magyar király” gyógyszerárban

Budapest, Marokkói-utca 2.

Első hazai zongoragyár!

HEVESI BALAZS UTODA HARKAI M.

zongoragyáros, állami iskolák szállítója ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyre bármely külföldi zongorákkal.

Budapest, Deák-tér 6. szám.

(Anker-udvar.)

Alapította 1800 ban. Milleniumi nagy érmmel, kitűnő jó es szép munkahaladás, jó ízlés, versenyképességért 1893. évi Ipar-egyesületi ezüst-érmmel kitüntetve.

Elvállalok minden e szakmába vágó javítást hangolást és levágást.

Box-Calf

Borjubőr ma a világ legjobb és a legtartósabb bőre, nem kell vixelni, viseletben pedig szép és elegáns. Mertékül elegendő a lábunk papíroson való körülrajzolása. — Kizárólag saját készítmény fölötlen jó állás. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Borjubőr sima, tapára való 3.20. Borjubőr betétes 3.—. Borjubőr bergsteiger, gavallér forma 3.20. Box-calf, bergsteiger, feltűnő elegáns 4.—. Divatos barna bagaria bergsteiger, elegáns 4.—. Lakk, cugos v. bergsteiger 4.—. Mőzerge cugos v. fűzős 3.—. Box-calf fűzős 3.50. Barna divatos fűzős v. gombos 3.60. Lakk, cugos v. fűzős 3.50. Gyermekcipők 3 évig 1.—.

Nem tetszőt készséggel kicserélek.

Agulár Ede

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 22. sz. az Uránia-színházzal szemben.

KÁVÉ

tartós vászonzacskóban
4 1/2 kiló Cuba-kávé frt 7.50
4 1/2 " Gyöngy-kávé, 7.50

Belák István

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Mindenkinek ijesztője a szürke haj.

„Mármint szer lesz a szürke haj elpárolásának hatástalanul elhasználták a. Sok kísérlet után végre sikerült Kuzsár-féle

Hajregenerator-ában

egy hatásos szer találni, melyvel megszüntül a haj és az akáll a volt hajszíj, barna, fekete vagy sáfrányos színűvé, hogy a fejbőr és fehérméreg bepiszkolódna. 1 kis üveg 3 kor; nagy üveg 4 kor. 50 fillér.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerésznél Erzsébet-utca 12. sz. Dr. Boger Nádor-gyógytárban, Váci-utca 17. sz.

Eladás nagyban és kicsinyben!

BUTOR-ELADÁS.

Dus választék szilárdgyártmányu asztalos és kárptozott butorokban egyszerű és legdiszesebb kivitelben.

DÓSA KÁLMÁN asztalos és kárptos, Bpest, Erzsébet-tér 18. sz. I. emelet.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Eladás nagyban és kicsinyben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát előre kell fizetni. E rovatban minden szöveges beiktatás 2 fillérbe kerül. Főtárgyú hirdetés ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis számot közlik vele. Lovébeli tudakozásokra pontosan választunk, ha a szükséges postabélyeget beiktatják. Vidékről igen kedvezően befizethető az apró hirdetések postautalványával, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, Vámbárcsokort 8. sz.

BUTOROK

uj, valamint csak kevésbé használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólyaszekrény, órák, lámpák stb. stb. csodálatosan olcsón vásárolhatók Budapesten, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

„Anzix” versek

Híres magyar költők műveiből összeszedte Ráskál Ferenc.

Ara csak -40 fillér.

40 fillér előleges megkötődése ellenében bérmentve küldi Barta Lajos könyvkereskedése Budapest, V., Lipót-körút 20.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:

Szüts és társánál

Budapesten, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Tusnádfürdőn

kiadó nyolc tagas, szép szoba teljesen modern butor-zattal az Ida villá-ban. Egy szoba ára havonta 100-120 korona, egész évadra 180-250 korona s lakással reggeli és uzsonna is kiakudható. Érkezhetni június közepéig Kasz Idánál Debrecenben (Kossuth-utca 24), június 15. után ugyan csak a nevezetnél Tusnádfürdőn Ida villa.

BUTOR

részletre vagy készpénzért kapható

Gonda Lipót

butorraktárában,

csakis

Dohány-utca 19.

Magy. kir. államvasutak

72622/902 sz.

C. III.

Hirdetmény.

(A csoportosítható szelvényes menetjegyek új jegyzékének életbeletétele.)

Folyó évi június hó 1-én a csoportosítható szelvényes menetjegyek új jegyzéke lép életbe, melylyel az 1901. évi június hó 1-étől érvényes hasonló jegyzék érvényen kívül helyezettik.

Az új jegyzék a magyar kir. államvasutak díjszabás-elárúsító hivatalában (Budapest, VI., Csengery-utca 33. sz. a.), valamint a magy. kir. államvasutak városi menetjegyirodáiban térképpel együtt 1 koronáért kapható.

Budapest, 1902. május 31. vában.

Az Igazgatóság.

(Ujnyomtatás nem díjazatik.)

A legnagyobb világhírű cipő-árúház

Budapesten

Agulár Dávid

Erzsébet-körút

6/o szám.

Ingyen féltalp v. sarok v. bármily javítás. Ingyen színes vagy feketebőrkenőcs vagy suvix. Tartósságáért irásilag jótállók.

Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem vagy a pénzt visszaadom.

Női-cipők:

Zerge, cugos v. fűzős 3-30 Zerge, gombos, kesztyűszár 3-30 Szervó, lakk v. kesztyűbőr, fűzős 3-60 Zerge v. színes kereszt-csattal 2-20 Lastin, szivalaku cugos 2-60

Férfi-cipők:

Borjubőr, cugos, sima v. beütés 3-30 Vix-calf, fűzős v. beütés 3-20 Föltűnő elegáns box-calf 4- Pincércipő, alacsony sarok 1-20 Szegényeknek uri v. női cugos 2-80

Gyár saját háromemeletes házában, 80 lakóval, hol több, mint 100 munkást foglalkoztatok. Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelésnél olyant küldök, mintha az illető kiválasztotta volna. Árjegyzék több 100 dívtos ábrával bérmentve és ingyen.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapnak mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatal-kori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, akik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket.

Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, ahonnan a csomagot rögtön elküldik.

Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irnat érte bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni.

A levelet így kell címezni:

State Medical Institute, 75 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesítendők.

Kávé és tea árak:

Table with 2 columns: quantity/type and price. Includes items like háztartási tea, verseny Portorikó, Portorikó, gyöngy, finom, mokka, legfinomabb, arany Java, Kubá, finom.

Különösen ajánlom kitűnő frissen pörkölt kávéimat.

Table with 2 columns: quantity/type and price. Includes items like vegyes pörkölt, finom pörkölt, Kubá, pörkölt.

Kávéhoz csomagolható:

Table with 2 columns: quantity/type and price. Includes items like Mandarin-tea csász. kev., háztartási tea, háztartási tea.

41/2 kilós postaszáskák megrendelésnél már vidékre is teljesen bérmentve és elvámolva küld

Balogh László kávé- és teakivíteli üzlete

BUDAPESTEN.

Főüzlet: VII., Rottenbiller-utca 12. sz. Fiók-üzletek: VI., Andrássy-ut 36. és VII., Dohány-utca 61.

Legjobb árban veszem forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, és eladok.

PRÜCKLER J.C. BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

A Franklin-féle MAGYAR REMEKIROK

Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor G., Garay J., Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vajda János, Vörösmarty Mihály munkái

csakis

a Franklin-féle MAGYAR REMEKIROK gyűjteményében jelennek meg.

Senki más ez kizárólagos kiadó joguk a

FRANKLIN TÁRSULATÉ. Az 55 kötetes gyűjtemény ára 220 K.

Az öt kötetből álló első sorozat megjelent.

Tartalma:

Arany János munkái I. Sajtó alá rendezi Riedl Frigyes.

Vörösmarty munkái I. Sajtó alá rendezi Gyulai Pál.

Tompa M. munkái I. Sajtó alá rendezi Lévy József.

Garay János munkái Sajtó alá rendezi Ferenczy Zoltán.

Csiky G. színművei. Sajtó alá rendezi Vadnai Károly.

E gyűjteményt kiegészítli. Shakspera összes színművei 6 kötetben,

kiadja a Kisfaludi-Társaság, mely köve 30 korona helyett 20 korona kedvezményes áron kapnak a Franklin-féle

MAGYAR REMEKIROK

megrendelői.

Havi részletfizetésre beszerezhetők.

Vigyázat a megrendelésnél, hogy a kínált gyűjteményben a fent felsorolt írók bennfoglaltak-e?!

Az ország elismert legkitűnőbb speciálistája a műtögek készítésében

WELLNER GYULA

Lakik:

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 33.

A szájpaddás nélküli műfogaknak

Magyarországban a meghonosította. Számtalan elismerésvélel dícséri ügyességét. Kinek műfoga van szüksége tisztelt olvasóink közül, az keresse őt fel Andrássy-uti lakásán, hol reggel 9 órától d. u. 6 óráig áll rendelkezésére a foghiányban szenvedőknek.

Advertisement for Butor shoes, mentioning Fuchs Bódognál kapható BUDAPEST, VIII., József-körút 26.

Advertisement for Sport-fénymáz by Lustig Miksa, Gyár és raktár: Gyár-utca 43.

Kettős elektromágneses kereszt vagy csillag

R.F.B. 86987. szám.

Nem Volta-kereszt!

Nem titkos szer

gyógyít és felüdít

kezeség mellett.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogaíjásnál; a migrén, neuralgia, vértóulás, sápkór, szédülés, a fülzúgás, nagyothalás, a szívverés, szivgürosök, asztmatikus rohamok, a gyomor-görcsök s egyéb görösök, az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a nemi elgyengülés, a csusz, köszvény, ischias, a gyengeség s ágyvedesség bájában; Influenzában s a vele járó hátfájásoknál; különösen idegban'almaknál s a velök járó álmatlanság s különféle gyengeségi állapotok bájában; a rendetlen vérkeringés bájában s még sok más oly bájban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint vilányos áram a gyógyító szere. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszöves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodámban levő elismérések és bizoyitványok, a melyek a világ minden részéből hálásan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők. A kit legkésőbbben 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, a visszakapja a pénzt. Ahol már minden haszttalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni. Figyeimzettetem a t. c. közönséget, hogy az én készülékem nem téveszthető össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Németországból, sőt Ausztriából és Magyarországból is hivatalosan ki van tiltva, mig az én elektromágneses készülékem kiváló gyógyító erejénél fogva, általánosan elismert, kőkzedveit és elterjedt. Már csak rendkívüli olcsósága is erősen ajánlja.

Nagy készülék ára 6 korona.

Kis készülék ára 4 korona.

Idült betegségeknek alkalmazandó.

Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Fő központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT, Budapest, V., Vadász-utca 42/R. sz. Kálmán-utca sarkán.